

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 61/2010 rd

Regeringens proposition om en tilläggsbudget för 2011

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 februari 2011 en proposition om en tilläggsbudget för 2011 (RP 332/2010 rd) till finansutskottet för beredning.

Tilläggsbudgetmotioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande tilläggsbudgetmotioner som remitterats till utskottet den 10 februari 2011

— TBM 129/2010 rd — Pentti Oinonen /saf: Strykning av det planerade lånet till Lettland (28.01.81)

— TBM 130/2010 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för planering, utveckling och byggande av en isgående fartygstyp för insjötrafik (32.30.46)

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets samtliga delegationer enligt sakinnehåll.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Regeringen föreslår att kalkylen över de ordinarie inkomsterna minskas med 227 miljoner euro netto samtidigt som anslagen föreslås bli ökade med 715 miljoner euro.

Den största ökningen på utgiftssidan beror på ett anslag på 385 miljoner euro för förvärv av aktier i Fingrid Abp och för utgifter för förvärvet. Därmed ökar statens innehav av aktier i Fingrid Abp till 53,1 procent. Utskottet hänvisar till denna del till det som sägs längre fram om huvudtitel 32.

Utgifterna ökar också på grund av att ett lån på 324 miljoner euro som staten beviljade Lettland i fjol återbudgeteras. Lånet togs inte ut i fjol och måste därför budgeteras i årets budget.

Med beaktande av de minskade ordinarie inkomsterna och ökade anslagen föreslås nettoupplåningen 2011 öka med 0,9 miljarder euro. Därmed uppgår statens nettoupplåning i år till 9,0 miljarder euro. Statsskulden beräknas i slutet av 2011 ligga kring 84 miljarder euro, alltså omkring 44,5 procent i relation till bnp.

Enligt nationalräkenskaperna från december uppskattas underskottet inom statsförvaltningen

till 4,1 procent och underskottet i den offentliga ekonomin till 1,3 procent av bnp 2011.

kerställa en fungerande närmatskedja också för köttprodukter.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet

01. Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Köttbesiktningen vid slakterier som slaktar små mängder djur flyttas den 1 september 2011 från kommunerna till Livsmedelssäkerhetsverket (RP 293/2010 rd). Konsekvenserna av omläggningen tas upp i jord- och skogsbruksministeriets betänkande JsUB 32/2010 rd. Syftet är att samordna tillsynen över slakterier som slaktar små mängder djur och höja standarden på köttbesiktningen. Samtidigt blir det möjligt att stödja köttbesiktningen vid småslakterier med statens medel och få ner avgifterna på en skälig nivå. På grund av att små slakterier bara bedriver småskalig slakteriverksamhet är kostnaderna per djur betydligt högre än vid stora slakterier. De har inneburit avsevärda kostnader för slakterierna i relation till omsättningen.

Det är viktigt att de ändringar som den nya lagen (RP 293/2010 rd) för med sig bereds i nära dialog och samverkan mellan Livsmedelssäkerhetsverket och småslakterierna. Det måste också ses till att kostnaderna för småslakterierna hålls på en skälig nivå så som det är tänkt och att de inte stiger jämfört med kostnaderna för tidigare besiktningsspraxis. Sammantaget är småslakteriernas verksamhet enligt utskottets mening synnerligen behövlig och hjälper till att sä-

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

60. Energipolitik

88. Aktieförvärv (reservationsanslag 2 år)

Regeringen föreslår omkring 385 miljoner euro för förvärv av aktier i stamnätsbolaget Fingrid Abp och för utgifter för förvärvet. Meningen är att staten tillsammans med pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen förvärvar A-aktierna i Fortum Power and Heat Ab och Pohjolan Voima Oy till en köpesumma av totalt 650 miljoner euro. Efter köpet och de tilltänkta delägaravtalen och ändringarna i bolagsordningen stiger statens aktieinnehav till 53,1 procent och andel av rösterna till 70,9 procent. Därmed blir Fingrid ett aktiebolag med statlig majoritet enligt lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007).

Regeringens proposition har motiverats framför allt av direktivet om den gemensamma inre marknaden för el 2009/72/EG, som kräver att företag för elöverföring skiljs åt från produktionsföretag och elhandelsföretag. Förpliktelserna i direktivet ska vara genomförda för Fingrids del den 3 mars 2012. Efter de föreslagna åtgärderna har produktionsföretag och elhandelsföretag inte längre någon kontroll eller rösträtt i Fingrid och får inte föreslå medlemmar i bolagets organ.

Sammantaget anser utskottet att propositionen är behövlig och lämplig. För ett större statligt innehav i stamnätsbolaget talar också försörjningsberedskapsaspekter, för på detta sätt kan man värna samhällets strategiska intressen och säkerställa ett nationellt bestämmande inflytande över samhällsviktig infrastruktur.

Med hänsyn till stamnätets centrala roll är det av största vikt att Fingrid Abp och dess ägare ser till att stamnätet hålls i gott och funktionssäkert

skick och att eventuella utvecklingsbehov tillgodoses. I eventuella beslut om utbyggnad av stamnätet måste också markägarnas skäligen intressen tillgodoses, anser utskottet.

SAMMANFATTNING

Enligt propositionen ökas anslagen med 714 785 000 euro, inkomsterna (utan nettoupp-

låning och skuldhantering) minskas med 226 571 000 euro och nettoupplåningen och skuldhanteringen ökas med 941 356 000 euro.

Efter de föreslagna ändringarna är de budgeterade inkomstposterna och anslagen för i år med beaktande av den ordinarie budgeten och tilläggsbudgeten för 2011 totalt 51 241 626 000 euro.

UTSKOTTETS FÖRSLAG TILL BESLUT

Med hänvisning till det som sagts ovan och i övrigt omfattande propositionsmotiven föreslår finansutskottet

att förslaget till tilläggsbudget för 2011 godkänns i enlighet med propositionen,

att tilläggsbudgetmotionerna TBM 129 och 130/2010 rd förkastas och

att tilläggsbudgeten tillämpas från och med den 15 mars 2011.

FiUB 61/2010 rd — RP 332/2010 rd

Helsingfors den 1 mars 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent
medl. Matti Ahde /sd
Christina Gestrin /sv (delvis)
Pertti Hemmilä /saml
Bjarne Kallis /kd
Kyösti Karjula /cent
Esko Kiviranta /cent
Mikko Kuoppa /vänst
Reijo Laitinen /sd
Mika Lintilä /cent
Olli Nepponen /saml
Heikki A. Ollila /saml
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd

Sari Sarkomaa /saml (delvis)
Minna Sirnö /vänst (delvis)
Pia Viitanen /sd
ers. Timo Kalli /cent (delvis)
Matti Kauppila /vänst (delvis)
Inkeri Kerola /cent (delvis)
Katri Komi /cent (delvis)
Valto Koski /sd (delvis)
Lauri Kähkönen /sd (delvis)
Aila Paloniemi /cent (delvis)
Eero Reijonen /cent (delvis)
Kimmo Sasi /saml
Tuula Väättäin /sd (delvis).

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Hellevi Ikävalko
utskottsråd Maarit Pekkanen

utskottsråd Marjo Hakkila
utskottsråd Mari Nuutila.

RESERVATION 1 /vänst

Allmän motivering

Vi godkänner inte att Finland går i borgen för eller finansierar andra euroländer på annat sätt. Ändå står regeringen åter i begrepp att binda oss vid fler nya ansvar för andra länder. Vi protesterade mot det temporära finansiella stabiliseringsinstrumentet och på samma sätt protesterar vi mot den föreslagna nya stabiliseringsmekanismen.

Detaljmotivering**ANSLAG****Huvudtitel 26****INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE****30. Räddningsväsendet och nödcentralerna***02. Nödcentralens verkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)*

Nödcentralernas verksamhet står på spel för att de saknar adekvata resurser. Nödcentralerformen kostar tiotals miljoner euro och ändå kan resultaten ifrågasättas.

Reservationens förslag till uttalande 1
Riksdagen förutsätter att nödcentralerformen avbryts.

Huvudtitel 28**FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE****01. Förvaltning***81. Lån till Lettland (förslagsanslag)*

I den tredje tilläggsbudgeten 2010 tillstyrkte en majoritet i finansutskottet regeringens förslag om att bevilja den lettiska staten ett lån på 324 miljoner euro. Vi opponerade oss mot det i utskottet. I plenum röstade vi och den övriga Vänstergruppen mot lånet, men det godkändes av en majoritet i riksdagen.

Vi konstaterade då att vi inte kan godkänna lånet för att bankerna och de finansiella instituten ställer sig helt utanför de arrangemang som de ekonomiska problemen i Lettland kräver. Vi noterade också att IMF:s villkor är helt oskäliga för vanliga medborgare och urholkar den ekonomiska tillväxten och därmed återhämtningen från lågkonjunkturen.

Nu ska lånet som aldrig togs ut budgeteras på nytt i år. Vår uppfattning i frågan står fast och därför föreslår vi att momentet och anslaget på momentet stryks.

Vi föreslår alltså

att riksdagen stryker moment 28.01.81 och det föreslagna anslaget på momentet.

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖR- VALTNINGSOMRÅDE

40. Högskoleundervisning och forskning

20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsen-
det och vetenskapens område (reservationsan-
slag 3 år)

Yrkeshögskolorna har till uppgift att meddela
högskoleundervisning för professionella sak-
kunniguppgifter utifrån de krav som ställs i och
på utveckling av arbetslivet och utifrån forsk-
ning och konstnärliga aspekter.

Yrkeshögskolornas tillämpande forsknings-
och utvecklingsarbete tjänar undervisningen och
stöder utvecklingen, näringslivet och arbets-
marknaden i området.

Men regeringarna Vanhanen och Kiviniemi
har systematiskt underbudgeterat denna grund-
läggande uppgift för yrkeshögskolorna.

Vi föreslår följaktligen

att följande uttalande godkänns:

Reservationens förslag till uttalande 2

*Riksdagen förutsätter att statsbidragen
till utveckling av yrkeshögskolorna höjs*

*för att yrkeshögskolorna ska kunna full-
göra sin grundläggande uppgift att tjäna
undervisningen och stöda utvecklingen,
näringslivet och arbetsmarknaden i om-
rådet.*

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERI- ETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

40. Pensioner

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av
folkpensionslagen (förslagsanslag)

Nivån på garantipensionerna och folkpensioner-
na är så låg att garantipensionen inte räcker till
för att lyfta medborgarna ovanför existensmini-
mum.

Vi föreslår följaktligen

att följande uttalande godkänns:

Reservationens förslag till uttalande 3

*Riksdagen förutsätter att regeringen be-
reder sig på att skyndsamt höja folkpen-
sionen för att rädda pensionärerna från
fattigdom.*

Helsingfors den 1 mars 2011

Mikko Kuoppa /vänst
Minna Sirnö /vänst
Matti Kauppila /vänst

RESERVATION 2 /sd

*Allmän motivering**Ny prövning av nödcentralsreformen*

Under den föregående regeringen lades grunden för det nödcentralssystem som fortfarande gäller. I den indelning i nödcentralskretsar som riksdagen godkände 2001 tog man hänsyn till såväl säkerhetsstrukturer som fungerande tekniska system. Den ändringen håller man först nu på att köra in. Nya ändringar måste beredas med största omsorg för att inte äventyra nödcentralssystemet och säkerhetsstrukturerna.

Kretsindelningsreformen är förenad med en lång rad riskfaktorer som bl.a. gäller medborgarnas säkerhet, datasystem, myndighetssamarbete, tillgången till arbetskraft, personalens psykosociala arbetsmiljö och en förnuftig lokalanvändning. Nödcentralsreformen behöver bedömas på nytt med det snaraste när det gäller säkerheten och kretsindelningen. De nuvarande nödcentralerna måste kunna fungera störningsfritt.

Priset för högt på aktier i Fingrid

Enligt propositionen ska staten och Ilmarinen utifrån förhandlingar mellan staten, Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen, Fortum och PVO förvärva Fortums och PVO:s innehav av A-aktier i Fingrid till en sammanlagd köpesumma på 650 miljoner euro. Förvärvet hänger samman med ömsesidiga förhandlingar mellan staten och Ilmarinen om ett nytt ömsesidigt delägaravtal gällande A-aktierna.

Enligt ett sakkunnigutlåtande är köpesumman 400 miljoner euro för hög. I utlåtandet bedöms köpesumman i första hand mot statens medelsanvändning och prisbedömningen bygger på offentlig information både om det förvärvade bolaget och köpevillkoren.

Värdet på Fingrid har beräknats utifrån kassaflöde och marknadssituation (värdering utifrån jämförbara bolag) och med avseende på avkastning. Slutresultatet är att det verkliga värdet av

Fortums och PVO:s aktier är 150—250 miljoner euro.

Bolagets regleringsparametrar har inte varit tillgängliga och därmed har värdet inte kunnat beräknas utifrån regulering med de uppgifter som det funnits tillgång till.

Vi föreslår att följande uttalande godkänns:

Reservationens förslag till uttalande 1

Riksdagen förutsätter att regeringen med det snaraste omprövar nödcentralsreformen när det gäller säkerheten och kretsindelningen. De nuvarande nödcentralerna måste stå kvar.

Reservationens förslag till uttalande 2

Riksdagen förutsätter en omberedning av förvärvet av aktier i Fingrid, eftersom riksdagen inte har fått tillgång till tillräckligt tillförlitlig och jämförbar information om bolagets värdebestämning.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALT-
NINGSOMRÅDE**30. Räddningsväsendet och nödcentralerna***02. Nödcentralsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)*

När nödcentralssystemet ses över måste det särskilt ses till att säkerhetsstrukturer och tekniska system fungerar. Utom att reformen är förenad med flera riskfaktorer som gäller medborgarnas säkerhet, myndighetssamarbetet, tillgången på arbetskraft och datasystemen övertygar inte heller det tekniska genomförandet av reformprojek-

tet. Det måste skyndsamt klarläggas om säkerhetsmyndigheternas datasystem över huvud taget är kompatibla och hur ett system ska se ut för att betjäna medborgarnas säkerhet på bästa sätt.

Vi föreslår följande uttalande:

Reservationens förslag till uttalande 3

Riksdagen förutsätter att regeringen vid första tillfälle lämnar en rapport till riksdagen om kompatibiliteten mellan säkerhetsmyndigheternas datasystem.

Huvudtitel 32

**ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS
FÖRVALTNINGSOMRÅDE**

60. Energipolitik

88. Aktieförvärv (reservationsanslag 2 år)

De omtalade 1 357 A-aktierna utgör 40,8 procent av Fingrid Abp:s aktiestock. Statens andel av det totala förvärvet på 250 miljoner euro är 203,5 miljoner euro och därmed blir priset per aktie 149 963 euro. Arbets- och näringsministeriet förvärvar som representant för staten 972 aktier

för 145,8 miljoner euro och Försörjningsberedskapscentralen 385 aktier för 57,7 miljoner euro.

Vi föreslår följaktligen

*att moment 32.60.88 minskas med
236 707 200 euro.*

Helsingfors den 1 mars 2011

Matti Saarinen /sd
Reijo Laitinen /sd
Tuula Väättäinen /sd

Matti Ahde /sd
Pia Viitanen /sd
Valto Koski /sd